

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatuntekstiä.

Salattu Jumala

Joh. 15:1-10

Pyhän kolminaisuuden päivä
18.5.

Pyhän kolminaisuuden päivä muistuttaa, että Jumalaa emme pysty vangitsemaan omaan järkeemme ja ymmärrykseemme, vaan hänen salattua olemuksestaan avautuu meille jotakin erityisesti persoonallisessa uskonsuhteessa. Evankeliumikirjan sanoin ”usko ei käsittele Jumalan olemusta tiedollisesti eritellen vaan ihmetellen, ylistäen ja hänen armotekojaan julistaen”. Jumala on tietystä mielessä kuin elämä itse. Joka tyytyy vain erittelemään etäisyyden päästä ja laskelmoimaan, ”heittäytymättä täysillä mukaan”, saattaa jäädä vailla todellista elämää.

Moni on yrittänyt selittää ja määritellä kolminaisuutta, mutta parhaimmatkin selitykset ovat vain yrityksiä tavoittaa tavoittamatonta. Mutta kun saa uskonsuhteessa Jumalaan tulla tuntemaan hänet luojana, lunastajana ja pyhittäjänä, alkaa kolminaisuus avautua mielekkäällä tavalla. Itse sanaa *kolminaisuus* ei Raamatussa esiinny, mutta monin paikoin välähtää esiin se, että Jumala toimii ja esiintyy Isänä, Poikana ja Pyhänä Henkenä. Uskontunnustukset ilmaisevat sen, miten Jumala salattua olemuksestaan käsin toimii meidän hyväksemme. Siihen saamme vastata ihmettelyllä ja kiitoksella. Vaikka kolminaisuuden päivänä korostetaan Jumalan salattua puolta, on siis hyvä muistaa, että hän on myös ilmoittanut itsensä pyhässä Raamatussa. Hän on kertonut itsestään juuri sen verran kuin meille on tarpeen. Sanan kautta saamme opetella tuntemaan Jumalaa.

Päivän evankeliumistakin voidaan löytää kolminaisuus. ”Raamattua on selitettävä Raamatulla” –periaatetta soveltaen nähdään Pyhän kolminaisuuden toiminta seurakunnan jäsenen aseman ja pyhityksen kohdalla. Jeesus sanoo siis olevansa tosi viinipuu ja nimeää Isänsä viinitarhuriksi. Vanhassa testamentissa viinipuu oli Israelin vertauskuva. Kun uudessa liitossa Jumalan pelastava työ laajenee myös pakanakansoihin, saa viinipuu merkityksensä seurakunnan vertauskuvana. Tätä juutalaisuuden ja pakanoiden oksastamisen problematiikkaa Paavali avaa monipuolisesti Roomalaiskirjeen 11. luvussa.

Kasteen ja uskon kautta olemme Kristuksen ruumiin jäseniä, oksastettuja häneen, joka antaa meille elämänvoimansa. Pyhän Hengen työ näkyy siis siinä, miten viinipuusta jaetaan elämänvoimaa sen oksiin eli Kristukselta seurakunnan jäseniin. Pyhä Henki on Kristuksen Henki (Joh. 16:14). Pyhä Henki toimii armonvälineiden, sanan, kasteen ja ehtoollisen, kautta. Näin hän elvyttää meissä henkemme ja uudestisyntyttää meidät Jumalan yhteyteen, niin että ”Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia” (Room. 8:16). Pyhä Henki mahdollistaa evankeliumin kuvaaman rukous-elämän, hedelmien tuottamisen ja Jumalan käskyjen pitämisen. Kun oksa on tukevasti rungossa kiinni ja tiehyet ovat auki, se voi ottaa vapaasti vastaan siunauksia. Ilman Kristusta ei ole mitään uskonelämää, ei toivoa eikä rakkautta, sillä ”ilman minua te ette saa aikaan mitään”.

Valitettavasti kulku voi johtaa toiseenkin suuntaan. Se joka ei pysy Kristuksessa, joutuu pois heitettäväksi ja poltettavaksi, mikä tarkoittanee kadotusta. Niinpä evankeliumimme sulkee pois kaikki muut pelastustiet kuin Kristuksen. Samalla näin vakavasti muistutetaan Kristuk-

sessä riippumisen ja uskonelämän hoitamisen tärkeydestä. Synti ei saa tulla esteeksi elämänvoiman virtaamiselle, vaan on tehtävä parannus, tultava aina uudelleen Jeesuksen parannettavaksi, armonvälineiden ääreen. Viinipuu-vertaus onkin siksi mainio lähtökohta seurakuntayhteyden tärkeyden opettamiseen.

Kun Kristus puhuu viinipuun oksien karsimisesta, sama karsimistoimenpide koskee myös yksittäisten oksien turhia versoja. Meissä jokaisessa kasvaa varmasti niitäkin versoja, jotka eivät tuota hedelmää. Voi olla vääriä asenteita tai tottumuksia, turhia sanoja, vääriä ajankäyttöä ja ajatusten harhautumista epärakentaviin asioihin. Niinpä suuri Puutarhurimme kasvattaa meitä kärsivällisesti Jumalan koulussa, antaen vastoinkäymisiä ja ahdistuksiakin, jotta turhat versot tulisivat pois otetuiksi. Sen sai Paavaliakin oppia, että armo tuli täydelliseksi heikkouudessa. Suuntana Jumalan koulussa on, että Kristus tulisi meille kaikeksi kaikessa, niin että hän saisi ulottaa armonsa ja vaikutuksensa kaikille elämämme alueille. Näin tulee mahdolliseksi Jumalan tarkoittamien hedelmien syntyminen (Gal. 5:22-23). Niistä taivaallinen Isämme iloitsee. Mikä voisikaan kulkumme tehdä kevyemmäksi kuin se, että tiedämme tekojemme olevan mieluisia taivaan Isälle! Hengen vaikuttamien hedelmien avulla tajuamme myös jotakin elämän salaisuudesta ja rikkaudesta.

Lauri Seppänen

Opiskelija- ja Koululaislähettyksen Lahden ja Tampereen seudun opiskelijapastori ja koululaistyöntekijä

Katoavat ja katoamattomat aarteet

Luuk. 12:13-21

2. sunn. helluntaista 25.5.

Vanhasta testamentista opimme, että maallinen rikkauten omistaminen ei sinänsä ole väärin. Monilla pyhillä miehillä oli paljonkin maallista omaisuutta. Se nähtiin Jumalan siunauksena. Oleellista on sen sijaan, minkä sijan ja arvon antaa ajalliselle omaisuudelle. Kertomuksen

rikkaalla miehellä ei ollut muuta aarretta kuin suuret viljavarastonsa. Hän kiinnitti mielensä omaisuuteensa ja käytti aikansa ja energiansa sen lisäämiseen. Hän myös silminnähdessä nautti vaivannäkönsä hedelmistä, mutta ei suonut siitä mitään toisille. Hänen sydämeensä ei myöskään mahtunut Jumalan tai oman iankaikkisen kohtalonsa miettiminen. Niinpä hän viimein joutui Jumalan eteen kohtaamaan oman mielettömyytensä.

Ei siis kannata sitoa itseään maalliseen rikkauteen, sillä se on katoavaa aarretta, vaan kannattaa etsiä katoamattomia aarteita Jumalan luota. Omaisuus tuo helposti mukanaan huolta ja vaivaa. Kuinka moni mahtaa tälläkin hetkellä jännittää, kuinka hänen pörssisijoituksensa tuottavat? Kuinka moni näkee vaivaa omistamiensa asuntojen huoltamisesta tai vuokralle saattamisesta? Vaikka saisi sijoituksillaan hankittua mukavan ja rentouttavan Karibian-matkan, siellä saavutettu rauha ja lepo eivät kuitenkaan kannata iankaikkisuuteen saakka, elleivät asiat ole kunnossa Jumalan kanssa.

Mikäli jollakulla on varaa yllälliseen elämään, hän tulee ennemmin tai myöhemmin huomaamaan, että sellainen elämä jättää lopulta tyhjäksi. Materialismi ei kannata pitkälle, vaan hyvän elämän eväät nousevat henkisistä ja hengellisistä arvoista. Lopulta mielekäs, Jumalankin tarkoittama elämä muodostuu melko yksinkertaisista asioista. Hyvät ihmissuhteet; työ, jossa saa palvella lähimmäisiään ja toteuttaa itseään, hyvät harrastukset, riittävä lepo ja riittävä ravinto antavat jo hyvät lähtökohdat. Ihmisen ei tarvitse hakea kuuta taivaalta voidakseen olla elämäänsä tyytyväinen. Koska maailma on Jumalan luoma ja me olemme Jumalan luomia, eikä ihminen sisäsyntyisesti ohjautu löytämään elämän mielekkyyttä juuri Jumalan tarkoittamista asioista? Toki synti ohjaa myös toisaalle, mutta syvimässä mielessä ihminen ei voine löytää mielekkyyttä syntielämästä.

Tässä maailmassa ihmisillä on erilaisia mahdollisuuksia ja lähtökohtia maallisen omaisuuden kartoittamiseen. Jumalan edessä olemme kaikki samalla viivalla mahdollisuudessa tavoitella iankaikkista rikkautta. Sellaista on Jumalan tasa-arvo! Jotta tämä mahdollisuus laajenisi kaikille maailman ihmisille, on tehtävä lähetystyötä. Seurakunnan suurin aarre on pyhä evankeliumi. Saamme uskoa syntimme anteeksi an-

netuiksi ja siten päästä osallisiksi Kristuksessa meille annettavista aarteista (Ef. 1:3). On suuri lohdutus ja apu, että saamme elää yhdessä Jumalan kanssa ja meillä on myös toivo iankaikisesta elämästä.

Oikean rikkauden tavoittelussa kristittyä kutsutaan seuraamaan Kristuksen esimerkkiä. Hän oli rikas, mutta tuli itse köyhäksi voidakseen tehdä meidät rikkaiksi (Fil. 2:6-11). Hän sanoi kiertolaiselämästään jopa näin: ”Ketuilla on luolansa ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin päänsä kallistaisi” (Matt. 8:20). Kristus uhrasi itsensä toisten puolesta. Se joka itsekkäästi hamuaa itselleen, ei pääse osalliseksi Jumalan siunauksista ja rikkauksista. Kristittyä kutsutaan tuomaan kaikkensa ”Jumalan alttarille”: aikansa, energiansa ja tulonsa ja siihen pyytämään Jumalan johdatusta, kuinka niitä Jumalan mielen mukaisesti käyttäisin. Jumalan sanan lupauksen mukaan siitä on seurauksena rikas elämä Jumalassa.

On myös oikean rikkauden tavoittelua jakaa maallista omaisuuttaan toisten ihmisten parhaaksi, toisin kuin rikas mies, joka pidätti kaiken itsellään. Lahjoittamalla lähetystyöhön ja hyväntekeväisyyteen voidaan ajallisella hyvällä palvella iankaikkisia päämääriä. Näin sekä saaja että antaja lopulta saavat. Se joka Jumalan valtakunnan tähden antaa elämänsä alttiiksi, saa moninkertaisesti takaisin jo tässä elämässä ja tulevassa maailmassa iankaikkisen elämän (Luuk. 18:29-30).

Lauri Seppänen

Kutsu Jumalan valtakuntaan

Luuk. 19:1-10

3.sunnuntai helluntaista 1.6.

Edellä Luuk. 18:ssa on kerrottu yhdessä Matt:n ja Mark:n kanssa rikkaasta miehestä, joka ei voinut pelastua, koska hän ei halunnut luopua ajallisista aarteista toisten hyväksi. Jeesus sanoi: ”Kuinka vaikea onkaan niiden, jotka paljon omistavat, päästä Jumalan valtakuntaan. Helppompaa on kamelin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.” Tämä oli saanut kuulijat epätoivoisina kysymään, kuka

sitten voi pelastua, jolloin Jeesus vastasi paradoksaalisesti: ”Mikä on ihmiselle mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista.”

Tämä tapahtuma on pidettävä mielessä, kun tutkitaan Sakkeuksen kääntymistä. Luukas liitti sen varmaan tietoisesti lähelle edellistä. Kun siellä oli esillä, kuinka vaikea rikkaan on pelastua, tässä nyt Jeesus osoittaa, että rikaskin voi pelastua. Samalla saamme oivan esimerkin ja esikuvan Jeesuksesta sielunhoitajana ja saarnaajana.

Rikas mies jätettiin lain alle, koska hän ei ollut valmis luopumaan omastaan ja vastaanottamaan evankeliumia. Yksin evankeliumi voi avata sydämet myös kärsivien lähimmäisten hädälle. Mitä kauempana ollaan Jeesuksesta, sitä etäämmällä ollaan ihmisistä. Jos hellimme povellamme ahneuden kyytä, emme ole valmiita antamaan edes liiastamme köyhille. **Augustinus** varoittaa vakavasti: Kaikki muut synnit vanhenevat iän mukana, mutta ahneuden synty nuorentuu.

Sakkeus oli joutunut jo ennalta kohtaamaan syntinsä ja ahneutensa. Suosittelemme lukemaan tämän evankeliumin yhteydessä **Aleksis Kiven** *Lea*-näytelmää, joka rakentuu Sakkeuksen ympärille. Kiveltä lienee kotoisin luonnehdinta vääryydellä rikastuneesta Sakkeuksesta: ”Oikein ja väärin kokoon käärin.” Kiven kuvitteleva tytär Lea edustaa aitoa hurskautta. Hän sanookin isästään: ”Tuskallinen omi rikkautesi onni, vaikka olisitkin koonnut tavarasi oikeuden mitalla.” Lean ajatukset evankeliumin rikkaudesta ja taivaan autuudesta ovat Kiven omiakin kirkkaita näkemyksiä: ”Älä kiellä pois meidän taivaallista kotoamme... Älä seiso tyytyväisenä tässä tummassa sumussa, vaan katsahda kauvemman ja rukoile taivaan Isää, että avaisi hän silmäsi huomaitsemaan armonsa valkeutta. Käy kuulemaan Natsarenusta, käy hänen oppiansa kuulemaan.” Ja edelleen: ”Ja tiedä, me voimme olla onnettomat ja kuitenkin onnelliset, toivossaan onnelliset, vaikka kärsiikin sydän kuluessa päivän hetken.”

Mestarillisesti Kivi myös kuvaa Sakkeusta, joka on kohdannut Jeesuksen: ”Korkeuden hallitsija, mikä olen minä, ettäs minua muistelet? Tomussa mateleva mato ja kuitenkin sun lapsesi. Äskelmä vielä ryömin kurja mammonan taakan alla, ja ympärilläni vallitsi levoton yö; nyt rohkenen katsoa ylös, ja avoinna on edessäsi tai-

vas, avoinna isä Abrahamin helma!” Isän kääntymyksen riemu täyttää myös Lean: ”Eijaa! Nyt soikoot kanteleet ja huilut, ilon pauhinasta vapiskoot perustat kaikki... Nyt ilo-myrskyn aalto korkealle käyköön, nouskoon laine laineen hartioille suutelemaan siipiä kultaisen pilven.”

Kivi ymmärsi evankeliumin ytimen. Leassa on mukana myös ynsä Joas, joka edustanee mammonan orjaa Luuk. 18:ssa. Hän paa-duttaa sydämensä, kun Sakkeus iloitsee: ”Olemme nähneet rauhan ruhtinaan ja kuulleet hänen suustansa autuuden sanoman taivasten taivahista! Sentähden vuotaa nyt silmistäni lapsen kyyneleet.”

Olen halunnut näin tehdä kunniaa kansalliskirjailijallemme ja ensimmäiselle suomalaiselle näytelmälle, joka noudattaa samaa kristillistä sanomaa kuin Kiven *Yö ja päivä*. Nykysuomalaisen, myös kirkkokansan, olisi hyvä tuntea nämä teokset, jotka vievät uskomme alkulähteille.

Sakkeus ei saanut yhtään pahaa sanaa Jeesukselta, ei edes kehotusta luopua rikkauksistaan. Hän oli jo omassatunnossaan joutunut tilille ja tarvitsi nyt vain evankeliumin ihanaa vakuutusta kaiken anteeksisaamisesta. Sen ilon rinnalla kaikki muu menetti merkityksensä. Kadonnut löytyi ja sai kotinsa Herraksi Ihmisen Pojan.

Erkki Ranta

TT, eläkkeellä oleva Tampereen Viinikan seurakunnan kirkkoherra

Kadonnut ja jälleen löytynyt

Luuk. 15:11-32

4.sunnuntai helluntaista 8.6.

Mielestämme liian tutun Raamatun kohdan äärellä on aina hyvä miettiä **Mark Twainin** ajatus-ta: ”Monia askarruttavat ne Raamatun kohdat, joita he eivät ymmärrä. Minua askarruttavat ne, jotka ymmärrän.” Ehkä luulemme jo tyhjentäneemme tuhlajaipoikakertomuksen, mutta juuri siksi kannattaa yhä uudelleen tunkeutua siihen ja ihmetellä sen syvyyttä ja vivahteita.

Jeesuksen kertomusta tai vertausta ei voi ymmärtää ilman yhteyttä kontekstiin. Se on vastausta fariseuksille, jotka paheksuivat sitä, että Jeesus kutsui syntisiä seuraansa ja söi heidän

kanssaan. Kohtuuttomalta heistä tuntui myös se juhla, jonka hopearahan löytänyt nainen pani pystyyn puhumattakaan taivaallisesta juhlasta, jonka aiheena oli yhden syntisen löytyminen ja kotiin kantaminen.

Nämä fariseukset edustavat kertomuksen vanhempaa veljeä ja kadonneet, mutta jälleen löytyneet nuorempaa veljeä. Meidän on syytä miettiä, missä määrin edustamme vanhemman veljen eli fariseusten mielenlaatua. Jos nuorempi veli olisi matkalla kotiin kohdannut ensin vanhemman veljen paheksuvan katseen, hän olisi varmaan kääntynyt takaisin.

Kuinka hienovaraisesti Jeesus tuokaan esille asenteiden merkitystä Jumalan valtakunnan työssä! Hänen yksi ja rakastavan murheellinen katseensa oli saanut Pietarin itkemään syntejään. Vaikeneva mutta hellästi poikaansa rakastava isä palasi tämän mieleen vierailta laiturilla. Hyvään kotiin aina lopulta palataan, huonoon ei. Hyvässä kodissa kaikki on valmiina tuhlaajan paluuta varten. Tämän pojan kodissa olivat odot-tamassa syötetty vasikka, juhla-vaatteet, kengät ja sormus.

On väitetty, että kertomuksessa ei ole lainkaan esillä Jeesuksen, Vapahtajan, merkitys hengellisesti kuolleen pelastamiseksi. Tällöin unohdetaan kertomuksen vertauskuvallisuus, joka aukenee edellä olevista Jeesuksen vertauksista, erityisesti Hyvästä Paimenesta, joka etsii eksyneen takaisin, taustalla erityisesti Hes. 34. Mukana on myös autuas vaihtokauppa. Ihmis-raukan ryysyt riisutaan ja hänet puetaan juhla-asuun, kuten Sak. 3:n ylipappi.

Vielä ihmeellisempään vaihtoon Isä käy lapsensa kanssa sanoessaan: ”Kaikki, mikä on minun, on sinun.” Mikä ero kapitalistin kanssa, joka sanoo: Kaikki minun omani on minun. Tai kommunistin kanssa, joka sanoo: Kaikki sinun omasi on minun. Itsekäs ei tahdo luopua toisten hyväksi mistään, vihan valtaama riistää väkisin toisen omaa. Isä ohjaa lapsensa hämmästyttävään omistussuhteeseen. Siitä myös Paavali kirjoittaa korinttilaisille (1 Kor. 3:21): ”Kenenkään ei pidä ylpeillä ihmisistä. Kaikkihan on teidän: Paavali, Apollos ja Keefas, maailma, elämä ja kuolema, kaikki nykyinen ja tuleva. Se kaikki on teidän, mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.”

Ihmiset tuhlaavat omaisuutensa ja ominaisuutensa synnin poluilla. Synnin suunta on aina

vain alaspäin ja jättää lopulta yksin. Isä tuhlaa kaiken omansa, myös kalleimpansa, että syntinen pelastuisi ja pääsisi Isän kotiin iloiseen vaihtoon. Sillä tiellä suunta on aina ylöspäin, mutta armon virrat kulkevat ylhäältä alas ja nostavat syvyydestä huutavan.

Tuhlaajapojan herätys muutti täysin hänen ajatustapansa. Hän ei murehtinut vain synnin seurauksia, kaiken ajallisen menettämistä, vaan syntiä taivasta vastaan. Hän oli yhtä mieltä vanhemman veljen kanssa siitä, että hän ei lainkaan ansainnut tulla takaisin Isän lapseksi. Vanhempi veli luuli sen ansainneensa, mutta ne ansiot veivät farisealaisuuteen ja synkkyyteen. Valikoidussa ystäväseurassa ei ollut juhلاميelta ansaitsemattomasta armosta vaan pahansuopaista nurinaa ansiottomien saamasta lahjasta. Sellaista mielenlaatua juutalainen Nobel-kirjailija **Elias Canetti** kuvaa hauskaasti vertaamalla englantilaisia hienostorouvia teekuppiensa ääressä kameleihin, joilla on suu mutrussa: Vain vaivoihin he kykenevät salaamaan pahansuopaisuutensa, jota he kokevat lähes kaikkea kohtaan, mitä he ympärillään havaitsevat.

Tuhlaajapoikakertomus on vakava muistutus siitä, että Isän kodista ja kasteen liitosta lähtenyt voi joutua hengelliseen kuolemaan, sanoivat vaikka piispatkin mitä muuta tahansa. Mutta totta on, että Isän kodin ovi on aina auki tielle päin, ja kadonnutta odotetaan takaisin.

Erkki Ranta

”Se lähde auki on kaikille”

Joh. 8:2-11

5. sunn. helluntaista 15.6.

Päivän evankeliumi on lehtimajanjuhlan yhteydessä (Joh. 7:2). Edellisen luvun lopussa vietetään lehtimajanjuhlan viimeistä päivää (7:37), minkä jälkeen luku 8 ilmoittaa Jeesuksen menneen yöksi Öljymäelle. Näin ollen juhla itsessään on jo loppunut. Silti tapahtuma liittyy olennaisesti lehtimajanjuhlan kontekstiin, kuten jäljempänä huomataan.

Suurimman juhlahumun hälvennettyä Jeesus voi rauhassa opettaa temppelein esipihalla. Opetus kuitenkin katkeaa, kun paikalle tuodaan avi-

onrikkojanainen. Oliko hänet saatu kiinni juuri äsken vai jo aiemmin? Joka tapauksessa nyt Jeesus ei voisi paeta suuriin väkijoukkoihin kiusallisen tilanteen edessä. Hän oli kahden tulen välissä. Toisella puolella oli vastassa temppelein pyhyys, joka vaati avionrikkojen kivittämistä (3. Moos. 20:10). Toisaalta temppelealueen muurin yläpuolelle pilkotti Antonian linnake, josta roomalaiset sotilaat vartioivat temppelealueen rauhaa ja järjestystä. Juutalaisilla ei ollut Rooman puolelta lupa langettaa kuolemantuomioita. Kumpaa Jeesus kumartaisi; Roomaa vai Tooraa?

Jeesus kuitenkin tahtoo osoittaa tilanteen absurdiuden. Hän kyllä kumartuu, mutta vain kirjoittamaan maahan. Tämä ele viestii paljon. Se palauttaa Raamattunsa osavien mieleen Jeremian kirjan luvun 17. Ensinnäkin nyt oltiin temppeleissä, Herran valtaistuimen juurella: ”Kunni-an valtaistuini, korkealle korotettu alusta asti, on meidän pyhäkkömme paikka” (Jer. 17:12). Toiseksi myös maahan kirjoittaminen sopii kohtaan: ”Herra, sinä olet Israelin toivo! Kaikki, jotka hylkäävät sinut, saavat onnettoman lopun, jotka luopuvat sinusta, häviävät kuin tomuun kirjoitetut nimet.” (17:13). Kolmanneksi lehtimajanjuhla oli juuri se aika, jolloin Herrasta puhuttiin elävän veden lähteenä: ”He ovat hylänneet Herran, elävän veden lähteen” (17:13). Tätä teemaa myös Jeesus oli selittänyt edellisen päivän juhlilla soveltaen sen itseensä (Joh. 7:37).

Jeesus siis asettaa teollaan kysymyksen, ovatko lainopettajat ja fariseukset Jeremian tekstin kirottuja (Jer. 17:5) vai siunattuja (17:7). Herra kyllä tutkisi heidän sydämensä (17:10). Mitä tuo sydän oikein näytti? Tilanne sinänsä oli kaikille itsestään selvä. Ensinnäkin lainopettajat ja fariseukset olivat jo sanoneet tietävänsä, että avionrikkoja piti kivittää. Koska he eivät olleet tätä itse tehneet, täytyi heidän motiivinsa olla Jeesuksen kiusaaminen. Toisekseen jos lainopettajilla ja fariseuksilla olisi ollut edes puoliksi puhtaita jauhoja pussissaan, he olisivat tuoneet myös itse teosta tavatun toisen osapuolen paikalle. Olisiko heistä siis ensimmäisen kiven heittäjiksi, kun he eivät todellisuudessa olleet huolissaan aviorikoksesta tai oikeuden toteutumisesta, mikä oli tilanteesta ilmiselvää? Heidän huolenaan oli vain Jeesuksen nalkkiin saaminen.

Kivet tipahtavat maahan. Niin tekstin huo-

mio kiinnittyy naiseen ja hänen kammottavaan rikokseensa. Jeesus näkee, että hän on lainopettajien ja fariseusten verbaalisissa (vaiko myös fyysisessä?) rökiyksessä ymmärtänyt syntinsä suuruuden. Olisiko naisen mielessä jotain Jeremian kirjan sanojen kaltaista: ”Paranna sinä minut, Herra, niin minä paranen. Auta minua, niin minä saan avun” (Jer. 17:14)? Silloin elävän veden lähde aukeaa syntiselle. Nainen saa juoda anteeksiantamuksen lähteestä, josta Jeesus oli sanonut: ”Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon!” (Joh. 7:37) ja josta Johannes kirjoittaa: ”Yksi sotilaista kuitenkin työnsi keihään hänen kylkeensä, ja haavasta vuoti heti verta ja vettä” (Joh. 19:34).

Antti Leinonen

TM, Opiskelija ja Koululaislähettyksen Oulun ja Kajaanin opiskelijatyöntekijä

Syytä iloon

Luuk. 1:57-66

**Johannes Kastajan päivä
21.6.**

Päivän evankeliumissa vastaamme tulee monta ilon aihetta. Onhan tämä kaikki Luukkaan evankeliumissa ennakkoa sille suurelle ilolle, joka ilmoitetaan seuraavassa luvussa (j. 10).

Ensinnäkin vanhemmat saavat iloita uudesta elämästä. He ovat todella syvältä saaneet kokea psalmin sanan: ”Lapset ovat Herran lahja, kohdun hedelmä on hänen antinsa” (127:3). Monen Vanhan testamentin uskovan tapaan lapsen saanti oli ollut perheelle mahdollonta. Nyt he olivat kuitenkin saaneet Herralta lahjan, jota koko kylä oli tullut juhlimaan.

Toinen ilon aihe oli, että nyt lapsi otettiin Jumalan liiton piiriin. Ympärileikkaus oli ollut jo Abrahamin ajoista Jumalan liiton merkki (1. Moos. 17). Tuo merkki päti myös Siinain liittoon (3. Moos. 12:3). Uudessa liitossa puolestaan liittoon ottaminen tapahtuu toisella tavalla. Paavali opettaakin meille kasteesta Kristuksen ympärileikkauksena (Kol. 2:11–12). Ympärileikkaaja on siis Jeesus itse, joka kasteessa ottaa ihmisen kuoleman ja ylösnousemuksen -liittonsa piiriin. Tämän pohjalta on täysin luonnollista, että jo alkukirkon ajoista pienetkin lapset on kastettu ja

näin liitetty uuden liiton yhteyteen.

Iloisessa seurassa on mies, jonka tunnoista en ole ihan varma. Iloitsiko Sakarias? Teksti sanoo, että ihmiset iloitsivat Elisabetin kanssa (j. 58) ja nimeäkin kysyttiin ensin Elisabetilta (j. 60). Olisiko siis Sakarias toisaalta miettinyt ihmeellistä lahjaa mutta hämmästellyt omaa lankeemustaan, kun hän Herran temppelessä uhraamassa ollessaan ei ollut uskonut Herran enkelin sanaa (1:18)? Tilannetta oli aika vaikea edes unohtaa ja jättää taakseen, kun viimeiset yhdeksän kuukautta pappi Sakarias oli ollut rangaistuksena kuuromyökkä. Joka tapauksessa miehen eteen tuodaan lopulta taulu, johon pitäisi kirjoittaa, mikä nimi lapselle tulee ympärileikkauksessa.

Enkeli oli määrännyt lapsen nimen, joten Sakarias tiesi kyllä, mitä kirjoittaisi. Hänen kätensä piirsi merkkejä, ja lopulta taulussa luki: ”Jumala on armollinen!” Sitä Johanneksen nimi tarkoittaa. Siinä hetkessä Sakariaan suu ja korvat avautuivat. Messiaaninen aika oli ovelle. Herran laupius virtaisi maahan. Tuon ajan merkinä mykän kieli lauloi riemua (Jes. 35:6). Jumala oli armollinen Sakariaalle ja koko hänen kansalleen. Tästä syystä hänen mielensä ajatukset kääntyivät profeettalliseksi kiitoslauluksi.

Johannes tuli osoittamaan sormellaan Jumalan armoa, Jeesusta. Hän oli Jeesuksen jo osoittanut äitinsä kohdussa (1:41). Myöhemmin hän, tien raivaaja saisi ohjata ihmiset tuolle tielle (Jes. 35:8). Sen tien kulkijoita mekin saamme nyt olla (Ap. t. 9:2). Tälle tielle jo Sakariaskin tiesi Johanneksen ohjaavan meidät (1:79).

Näin oli siis isän sydän käännetty oman lapsensa puoleen, hänen, josta Malakia oli ennustanut: ”Kuulkaa! Ennen kuin tulee Herran päivä, suuri ja pelottava, minä lähetän teille profeetta Elian. Hän kääntää isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet isien puoleen.” (Mal. 3:23–24).

Teksti tietää kertoa vielä, että sana näistä tapahtumista levisi laajalle ja ihmiset joutuivat pelon valtaan. Jumalan teot ovat yhtä aikaa sekä pelättäviä että rakastettavia. Tämä tulee kirkkaimmin näkyviin ristillä. Pyhän Jumalan pelottava rangaistus langetetaan, mutta samalla Jumalan rakkaus yhdistyy siihen. Jumala on voimallinen, siksi hän on sekä pelättävä että rakastettava.

Antti Leinonen

Herran palveluksessa

Matt. 16:13-19

Apostolien päivä 22.6.

Evankeliumi sijoittuu Filippoksen Kesareaan, joka oli Galilean pohjoispuolella, Filippuksen tetrarkiassa eli hallintoalueessa. Samalla paikalla oli Vanhan testamentin Israelin Daan sekä myöhemmin Paneas (tai Banias), Pan-jumalan palvonnan keskus. Paikkaa ei pidä sekoittaa Välimeren rannalla olevaan Kesareaan.

Siellä Jeesus esittää evankeliumin ja Raamatun keskeisintä sisältöä koskevan kysymyksen, joka oli ajankohtainen silloin ja on ajankohtainen tänäänkin, kun on kyse kristinuskosta. ”Kuka minä olen, kuka on ihmisen Poika?” Kristin-usko nimenomaan seisoo tai kaatuu tämän kysymyksen ja vastauksen varassa. ”Jolla on Poika, sillä on elämä. Jolla ei Jumalan Poikaa ole, sillä ei ole elämää” (1 Joh 5:12).

Jeesus asetettiin yleisesti arvostettujen henkilöiden joukkoon. Herodes uskoi, että Jeesus oli henkiin palannut Johannes Kastaja, eikä ilmeisesti ollut yksin tässä uskossaan. Profeetta Malakia oli ennustanut että Elia tulisi takaisin Messiaan edelläkävijänä. Vanhan testamentin profeetoista Jeremia muistutti ehkä eniten Jeesusta. Nämä olivat siis kansan mielipiteitä.

Entä te? Entä sinä? Näin sana tulee suoraan kohti, odottaen sydämen uskoa ja suun tunnustusta. Pietari on jälleen ensimmäisenä äänessä ja tunnustaa Jeesuksen Messiaaksi ja elävän Jumalan Pojaksi. Tälle ja muille Raamatun tunnustuslauseille rakentuu myös apostolinen uskontunnustuksemme. Pietari oli sydämessään tullut tulokseen, ettei Jeesus ole Johannes Kastaja, Elia tai Jeremia, vaan Vanhan testamentin lupaama Messias.

Tämän tunnustuksen tähden Jeesus julistaa Pietarin ja samalla kaikki hänen kanssaan samoin uskovat autuaiksi. ”Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut” julisti myös apostoli Paavali. Pietarin suusta kuultiin vahva ja selkeä tunnustus: ”Sinä olet...”. Samalla tavalla Jeesus vastaa Pietarille: ”Sinä olet – Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni.”

Saavutaan kiisteltyyn ja monia tulkintoja virittäneeseen kohtaan. Onko Pietari kallio, vai onko Kristuksen tunnustaminen eli tuo usko kallio, vai onko vain Kristus itse kallio? Pietarihan

oli itsessään monella tapaa heikko ja lankeava ihminen, kieltäjäkin. Katolisen kirkon katekismus toteaa: ”Tälle pyhän Pietarin tunnustaman uskon kalliolle Kristus on rakentanut kirkkonsa.” Vähän myöhemmin sama katekismus opettaa: ”Pietari pysyy tunnustamansa uskon perusteella kirkon horjumattomana kalliona.” Luterilaisessa tunnustuskirjassa puolestaan todetaan, että ”ei hän ole rakentanut kirkkooan ihmisen varaan, vaan Pietarin uskon varaan, sen uskon, joka sanoo: ”Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika. Tällä tunnustuksen kalliolla kirkon rakennus seisoo. Tämä usko on kirkon perustus.”

Vitseissä Pietari kuvataan usein taivaan portin vartijaksi. Hänelle kyllä annettiin avainten valta, mutta ei vain hänelle, vaan hänen kauttaan Kristuksen seurakunnalle. Avaimet kuvaavat virkaa ja auktoriteettia. Jos ei olekaan kirkolla paljon maallista valtaa, sillä on sen sijaan sanan valta ja avainten valta, valta sitoa ja päästää syntejä. Kirkko on perustettu Kristus-kalliolle, Sanan kalliolle ja Pietarin lausuman tunnustuksen kalliolle. Jos kirkko pysyy tällä perustuksella, tuonelan portit eivät sitä voita.

Niin katolinen oppi paavista Kristuksen sijaisena kuin lestadiolainen oppi ainoana avainten vallan haltijana joutuvat tämän evankeliumikohdan valossa punnittaviksi.

Matti Salomäki
kirkkoherra, Pielavesi

Rakkauden laki

Mark. 10:17-27

7. sunn. helluntaista 29.6.

Mieleeni on jäänyt vuosien takaa lehtikirjoitus miljonääristä, joka tunsu yksinäisyyttä, jota raha ei poistanut. Hän kulki pitkätkin matkansa julkisilla kulkuvälineillä saadakseen olla muiden ihmisten kanssa. Toinen lehtikirjoitus äskettäin kertoi suurvoiton saaneesta nuoresta, joka halusi mennä takaisin entiseen työhönsä paistamaan pitsoja, ei saadakseen rahaa vaan saadakseen sisältöä elämäänsä. Jotakin samankaltaista on se, kun ihminen vailla yhteyttä Jumalaan potee selettämätöntä muutoksen kaipuuta.

Edellinen katekismuksemme opetti ihmistä ilman Jumalaa: ”Luonnollisessa tilassaan ih-

minen on vailla todellista onnea. Hän on rauhan ja tyytymätön elämään. Tämä johtuu siitä, että ihminen on luopunut Jumalasta ja langennut syntiin.” Sitten se opetti pelastuksen kaipuusta: ”Kun Jumalan sana osoittaa ihmiselle, että hän on luopunut Jumalasta, hän tuntee omassatunnossaan syyllisyytensä. Hän on täydellisesti avuton itse parantamaan tilaansa. Jumala herättää hänessä pelastuksen kaipuun.”

Toivorikkaasti ja valoisasti alkava evankeliumi kertoo, että Jeesuksen tykö tuli muuan varakas mies juoksujalkaa, sillä hänellä oli polttava tarve saada selvyys tärkeään asiaansa. Hänellä oli häitä sielustaan. Matteuksen mukaan hän oli nuori, Markuksen mukaan hyvin toimeentuleva. Nuoruus ja rikkaus eivät hänen kohdallaan tukahduttaneet iankaikkisen elämän kaipuuta. Nuoruus kestää vain hetken, ja maallinen omaisuus saattaa hävitä hetkessä. Viime vuosina on kuitenkin sanottu juuri miesten, nuorten ja hyvin toimeentulevien olevan yhä vähemmän kiinnostuneita näistä asioista. On paljon hätää, mutta se ei synnytä hengellistä etsintää. Evankeliumitekstimme nuori ja rikas mies sen sijaan polvistui avuttomana Jeesuksen edessä.

Sananjulistajan yksi innoituksen lähde ovat sanankuulijat, jotka etsivät sielulleen ravintoa ja uskollen vahvistusta. Asiallinen ja myönteinen palautekin rohkaisee jaksamaan työssä. On yllättävää, että Jeesus oli karkean suorapuheinen, vaikka hänen luokseen kiiruhtanut mies puhuttelee häntä ”hyväksi opettajaksi”. Hän ei vastaa kohteliaisuuteen kohteliaisuudella. Hän ei kiitä myönteisestä palautteesta eikä hykertele tyytyväisenä mielihyväänsä peitellessä. Hän kysyi: ”Miksi sanot minua hyväksi? Ainoastaan Jumala on hyvä, ei kukaan muu.”

Jeesus on suorapuheinen. Eihän Raamatun ja juutalaisen opin mukaan kukaan muu kuin Jumala ole hyvä. Siksi he nimittivät häntä ”ainoaksi hyväksi maailmassa”. He olivat kansana saaneet usein ja ihmeellisesti kokea sen. Miehen sanat Jeesukselle olivat juutalaisen sanomaksi poikkeukselliset. Hän antoi Jeesukselle arvonimen ja tunnustuksen, joka kuului yksin Jumalalle. Mutta Jeesushan on Jumala! Mieshän teki oikein sanoessaan häntä hyväksi. Kyllä, mutta hän piti Jeesusta vain ihmisenä, antamatta hänelle sitä täyttävää arvoa, joka hänelle kuuluu. Hän ei kääntynyt Jeesuksen puoleen saadakseen itselleen Vapahtajan vaan hyvän opettajan hyvät

neuvot. Jeesus on hyvä opettaja, mutta erityisesti hän on Vapahtaja. Hän toi syntien anteeksiannon ja Jumalan laupeuden synnin tähden hätään joutuneelle ihmiskunnalle. Hänessä me kohtaamme Jumalan, täydellisen Hyvän. Jeesus tunsin miehen ajatukset ja antoi karkealla vastauksellaan hänelle mahdollisuuden arvioida uudelleen itseään, kuka hän on. Vain opettajako?

Ihminen, joka rikkaan nuorukaisen tavoin pitää Jeesusta opettajana, jonka neuvoja noudattamalla hän saa pelastetuksi itsensä iankaikkiselta kadotukselta, saa noudatettavakseen samat vaatimukset, jotka olivat Jeesuksenkin noudatettavana. Mutta vain hän on ne täyttänyt. ”Ota Jumalan käskyt vakavasti ja noudata niitä ehdottoman tarkasti kaikessa.” Kirkkauden valtakuntaan pääsemisen ehtona on täydellinen puhtaus. Jumalan käskyjen varaan jäänyt syntinen on katekismusta lainaten ”yksin ja täydellisen avuton”. Vaikka mies sanoi noudattaneensa nuoruudesta asti Jumalan käskyjä, hän oli epävarma. Hän ei ollut sittenkään varma tekojensa täydellisyydestä. Jeesus teki hänen tilanteensa entistä tukalamaksi. Hän antoi miehelle neuvon, jonka viimeistään olisi pitänyt herättää hänet: ”Minä en kykene itseäni pelastamaan.” Hän sai Jeesukselta oikeastaan myös itseään koskevan lupauksen: ”Kun teet neuvoni mukaan jättäytyen uskossa minun varaani, minä pidän sinusta huolta. Vaikka et voi jatkossa turvata rahaan, sinulla on toisenlainen turva.” Tätä mahdollisuutta hän ei käyttänyt, mutta ei voinut tukeutua omiin tekoihinsakaan. Hän lähti avuttomana ja synkällä mielellä pois. Jeesuksen kautta hän olisi voinut oppia tuntemaan Jumalan sellaisena kuin hän on, ei vaatimuksien asettajana vaan armahtajana.

Jumala puhuttelee meitäkin ensin lain sanalla ja sitten evankeliumilla. Kohtaamme todellisen ystävän Jeesuksessa, joka ei jätä pulaan niitä, jotka häneen uskovat. Meitä eivät pelasta omat teot vaan Jumalan laupeus. Päivän evankeliumi saattaa herättää ajattelemaan, että mikäli mies olisi myynyt kaiken omaisuutensa ja jakanut rahat köyhille, Jumala olisi palkinnut hänet antamalla pelastuksen. Näin ei ole. Teko olisi ollut vain heijastusta siitä, että ensin miehen sydämessä oli usko Jeesukseen. Lahjaksi saatu syntien anteeksianto, sielun pelastus ja Jumalan rakkaus synnyttävät palvelevaa rakkautta lähimmäisiä kohtaan. Se ei ole ansio vaan luonnolli-

nen seuraus. ”Rakkaus jakaa niin paljon kuin usko uskaltaa,” sanotaan.

Tie Jumalan yhteyteen on meillekin auki Jeesuksen kautta. Sitä kautta löytyvät myös lähimmäiset, joiden yhteyteen Jumala on meidät tarkoittanut. Ei edes maallinen rikkaus voi korvata sitä, minkä yhteys Jumalaan ja toisiin ihmisiin antaa. Raha tekee köyhäksi, mutta Jumalan rakkaus avaa tien rikkaaseen elämään.

Antti Herkkola

Kalvolan seurakunnan kirkkoherra

Kirkastettu Kristus

Mark. 9: 2-8

Kirkastussunnuntai 6.7.

Muuan kuulemani pikkukertomus kuvailee kokousta, jossa kuuluisa evankelista **Moody** saarnasi siitä, että kristityt saattavat hetkittäin kokea sellaisia hetkiä, joita he pitävät omina kirkastusvuorihetkinään. Silloin eräs kuulija intoutui kertomaan, että hänkin oli saanut olla jo useita vuosia kirkastusvuorella. Siihen puhuja vastasi: ”Tulkaa nopeasti alas, sillä meidän Herramme ei tarvitse tuollaisia vuoristokiipeilijöitä. Hän tarvitsee kristittyjään täällä alhaalla.”

Alas vuorelta piti Jeesuksen, Pietarin, Jaakobin ja Johanneksenkin tulla. Heitä, erityisesti Jeesusta tarvittiin täällä alhaalla. Jos Jeesus olisi jäänyt siihen kirkkauteen, joka vuorella osoitti hänen olleen ihmisenä synnitön ja sellaisena kypsä astumaan välittömästi iankaikkiseen elämään, me olisimme jääneet ilman iankaikkisen elämän toivoa. Pietari, Jaakob ja Johanneskin olisivat olleet kuin janoiset tyhjän vesiastian äärellä. Lupaavasti se tuotiin heidän lähelleen, mutta ei käden ulottuville. Kirkkaus, jota heillä itsellään ei ollut, mutta jonka Jumala oli luvannut antaa Messiaan kautta, olisi jäänyt vain kaukaiseksi heijastukseksi. Jo Vanhassa testamentissa puhutaan Herran kirkkaudesta, johon syntinen saa katsoa ja jonka Jumala tulee painamaan niihin, jotka häneen uskovat. Tämä kirkkaus tuli meidän ulottuville, kun Jeesus laskeutui kirkastusvuorelta alas.

Taivaan ilon sijasta Jeesus valitsi tien, joka vei hänet ristin kärsimykseen ja kuolemaan. Mielenkiintoista on, että muut paitsi Johannek-

sen evankeliumi kertovat Kristuksen kirkastumisesta kirkastusvuorella. Kuitenkin Johannes, vaikka ei viittaakaan tähän tapahtumaan, korostaa usein Kristuksen kirkastumista. Hän liittää sen hänen alennustilaansa. Risti oli ensimmäinen askel hänen kirkastumiseensa, joka tapahtui kärsimyksen syvässä pimeydessä, ei kirkastusvuorella vaan Golgatalla. Jeesus itsekin viittasi lähestyvään kuolemaansa sanoen hetken tulleen, jolloin Ihmisen Poika kirkastetaan (Joh 12:23). Sen ohessa tuli kirkastetuksi myös Jumala (Joh 13:31) ja kävivät ilmi hänen sydämensä ajatukset meitä kohtaan. Hän rakastaa ja armahtaa. Hän oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa. Kirkkauden Jumala antaa syntiselle anteeksi samalla kun hän tuomitsee meidän syntimme.

Sanalla *kirkkaus* kuvataan Raamatussa erityisesti Jumalan olemusta, hänen kunniaansa, valtaansa ja suuruuttaan. Se tulee näkyviin juuri Kristuksessa, joka on ”hänen kirkkautensa säteily”. Ihmisen kirkkaudestakin puhutaan. Toisaalta se liitetään siihen, millainen ihminen oli ennen syntiinlankeemusta. Silloin hänen yhteytensä Jumalaan oli ehjä. Hänessä näkyi Jumalan kuvan kaltaisuus. Syntiinlankeemus muutti hänet. Kuoleman varjot lankeesivat hänen elämänsä ylle. Kyse ei ollut vain ihmisen ajallisen elämän päättymisestä vaan kuolemasta, joka uhkaa erottaa hänet ikuisesti Jumalasta. Synnin tähden Raamattu sanoo ihmisen olevan Jumalan kirkkautta vailla (Room 3:23).

Seurauksena Kristuksen kirkkaudesta me voimme saada menettämämme kirkkauden takaisin. Jeesus tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän otti palvelijan, orjan muodon ja kärsi ristin kuoleman. Hänen voitettuaan synnin ja kuoleman Jumala korotti hänet kaiken yläpuolelle. Hän on ylösnoussut, esikoisena kuoloon nukkuneista (1Kor 15:20). Ristiinnaulitussa ja ylösnoukseessa Kristuksessa kirkkaus oli voiton merkki. Myös häneen uskovat saavat kerran tuon saman. Kristuksen yhteydessä heidät palautetaan Jumalan kuvan kaltaisuuteen. Toisaalta jo nyt kristityt ovat osallisia Kristuksen kirkkaudesta. Elämällä hänen yhteydessään he muuttuvat yhä selvemmin hänen kaltaisikseen.

Jeesuksen opetuslapsilla ei ollut mitään syytä jäädä kirkastusvuorelle. Siellä ei ollut tuleva uusi taivas ja uusi maa. Siellä koettiin vasta esimakua tulevasta. Pietari tosin ehdotti: Rakenne-

taan sinne kolme majaa! Markus sanoo hänen tehneen sen siksi, että hän ei tiennyt, mitä sanoa, sillä he olivat peloissaan. Opetuslapsia tarvittiin alhaalla siksi, että he antoivat todistuksen muille siitä, mitä olivat kokeneet. Erityisesti heille oli kuitenkin tärkeää oppia tuntemaan Jeesus orjan muodossa.

Risti oli ensimmäinen vaihe Kristuksen kirkastumisessa. Siitä tuli kristillisen toivon perustus. Ristin kautta Jumala avasi meille autuaan toivon päämäärän. Tuodessaan meille tämän Jeesus tarvitsi tehtävässään vahvistumista. Kirkastusvuorella hän sai merkin siitä, että ristin jälkeen koittaa kirkkaus. Kristityilläkin on usein vaikeuksia ja kärsimyksiä. Esimerkiksi Pietari sai etukäteen kuulla Jeesukselta tulevasta kuolemastaan, jolla hän tulisi kirkastamaan Jumalaa. Risti kristityn elämässä muuttuu siunaukseksi, kun se saa viedä häntä entistä lähemmäksi Jumalaa. Samalla syvenee se odotus, joka sävyttää kristittyjen elämää. Kirkkaus on kerran ilmestynyt heihin, ja he tulevat iloitsemaan kirkkaudessa. Heidän ahdistuksensa tuottaa iankaikkisen kirkkauden ylenpalttisesti, sanoo Paavali. (2 Kor 4:17) He saavat nähdä Kristuksen sellaisena, kuin hän on. **Hemminki Maskulainen** sanoi sen näin: ”Taivaassa vasta Kristusta täydessä loistossansa, me aina saamme katsella kaikkien pyhien kanssa. Kasvoista siellä kasvoihin se nähdään, mitä katseltiin kuin arvoitusta keran.” (Virsi 263:5.)

Antti Herkkola

Kaksi tietä - kaksi päämäärää

Matt 7:13-14

9. sunn. helluntaista 13.7.

Monet kyllä noteeraavat Jeesuksen vuorisaarnan korkealle, mutta tämä evankeliumikohta ei kuulu saarnan suosituimpien ajatusten joukkoon. On tunnustettava, että minulle pappina kyseinen kohta on ollut ahdistava. Herra ei ole kovin motivoiva valtakuntansa työntekijöille. On tehnyt mieli tehdä Herralle tarkentava kysymys: ”Herra, onko niin, että vain harvat pelastuvat?” Mutta Jeesus on jo vastannut tuohon kysymykseen: ”Kilvoitelkaa päästäksenne sisään

ahtaasta ovesta. Minä sanon teille: monet yrittävät mennä sisään, mutta eivät siihen kykene.” (Luuk 13:23,24.)

Pientä valoa tähän lohduttomuuteen olen etsinyt kolmesta asiasta. Ensinnäkin Hänelle, joka tahtoo, että kaikki pelastuvat – siis jok’ikinen – jokainen lavean tien kulkija on liian monta. Toiseksi sanoohan Jeesus toisaalla esimerkiksi Matteuksen mukaan, että sittenkin monet pelastuvat. (8:11) Kolmanneksi ja suurimmaksi lohduksi on se kohta Ilmestyskirjasta, missä Johannes näki niin suuren perille päässeiden joukon, ettei sitä kukaan kyennyt laskemaan (Ilm 7:9).

Vuorisaarnan lopussa Jeesus kutsuu kokosydämiseen sitoutumiseen häneen ja hänen sanoihinsa puhumalla kahdesta tiestä (13,14), hyvien hedelmien tuottamisesta (15–20) ja toteamalla, ettei pelkkä sanominen ja kuuleminen riitä, vaan tarvitaan tekeminen (21–23). Lopuksi hän päättää kahteen rakentajaan, joiden rakennuksen perustus ratkaisee heidän kohtalonsa silloin, kun myrskyt tulevat (24–27). Puolinaisuudelle, haaleudelle, kompromisseille, kolmannelle tielle ei jää mitään tilaa. Bileamin / nikolaaitain oppi (Ilm 2:14,15), jonka mukaan ei saa olla liian jyrkkä, on harhaoppina suljettu pois.

Hätkähdyttää Raamatun mustavalkoisuudessa kaikkein suurimmassa kysymyksessä: ihmisen ikuisen pelastumisen asiassa. On vain kaksi mahdollisuutta, kaksi tietä, kaksi porttia, mistä valita. On vain kaksi joukkoa, joihin kuuluu ja vain kaksi määränpäättä, joihin päätyä. Vaikka kahden tien sanaa ei sellaisenaan ole muissa evankeliumeissa, asia on. Se on vahvana jo Vanhassa testamentissa. (5 Moos 30:19; Ps 1:6; Jer 21:8). On varottava, ettemme yritä olla rakkaudellisempia kuin rakkauden Herra itse, ja silloittaa ja vesittää tätä raamatullista ja siten todellista kahtiajakoa. Karvaaltahan se saarnaajalle itselleenkin maistuu, kun sen tinkimättömästi julistaa, mutta Herra kyllä ottaa vastuun sanoistaan ja heikoistakin saarnaajistaan. Rakkaudentonta olisi julistaa harhaoppia ja siten riistää ihmisiltä puolen vaihtamisen mahdollisuus.

Niin keinotekoiselta tuntuisi tässä yhteydessä etsiä vertauskuvallisia selityksiä tyyliin ”alku aina vaikeaa, lopussa kiitos seisoo”, ettei saarnaaja uskoisi niihin itsekkään. Jeesus oli hyvä puhuja. Hän kyllä piti huolen siitä, että kuulijat ymmärsivät, mitä hän tarkoitti. Kun Jeesus sanoi: ”Minä olen ovi”, he eivät ryhtyneet etsimään

hänenä kahvaa ja saranoita, koska ymmärsivät vertauskuvan. Kun hän nyt puhui heille laveasta ja kaidasta tiestä ja kadotuksesta ja elämästä, he kyllä ymmärsivät, että nyt on kysymyksessä koko tämän ajallisen elämämme määrittävä ja ikuisen osamme ratkaiseva valinta, joka jokaisen on tehtävä. Nyt ei ole kysymys pienestä kohennuksesta ja laadun parannuksesta tähän ajalliseen ja katoavaan elämään, vaan tarjolla on elämä täydellisenä ja koskaan päättymättömänä. Tätä tarjousta ei kukaan saa missata. Miksi tyytyä puutarhuriin, jos voi kohdata ylösnousseen Herran, miksi tyytyä puolimatkan krouviin, jos voi päästä kotiin? Tällä ikuisuussanomalla on ihmiselle todellista merkitystä, ja sitä meidät kutsutaan julistamaan.

”Menkää ahtaasta portista sisälle!” Jeesus ei selitä, onko portti kapean tien alussa vai lopussa, mutta se käy selväksi, että tosissaan kannattaa nähdä vaivaa ahtaasta portin löytämiseksi ja siitä sisälle pääsemiseksi. Vaikka tie on kaita, niin kesken ei kannata jättää. Tarvitaan niin herätyskristillinen valinta ja ensi askel kuin sosiaalietninen vaellus, itsehillintä ja uskollinen peräänantamattomuuskin. Itsestään kuin vahingossa ei elämän tielle päädytä. Toisin on avaran portin ja lavean tien laita. Portti imee ja tie vie kuin itsestään ja harhauttaa kulkijansa huolettomaan varmuuteen siksi, että paljon on joukkoa ympärillä ja meteli kova.

Ennen kuin Antiokian uskovaiset keksivät nimitää Jeesuksen seuraajia kristityiksi (Apt 11:26), tavattiin puhua ”sen tien vaeltajista” (Apt 9:2). Jeesus sanoi olevansa tie (Joh 14:6). Se, joka seuraa häntä, tulee kerran sinne, missä Jeesus jo on. Pelastuksen tietä julistettiin (Apt 16:17), Herran tietä opetettiin, selvitettiin tarkemmin ja se tiedettiin (Apt 18:25,26; 24:22), Herran tiestä puhuttiin pahaa ja siitä meluttiin ja sen tien kulkijoita vainottiin (Apt 19:9, 23; 9:2).

Näe selvästi, oletko Herran tiellä. Eivätkö jo lavean tien karvaat hedelmätkin osoita, että se ei ole oikea tie? Päätä lähteä kaidalle tielle. Huomaat, että Jumala kutsuu, sydän kaipaa, mutta maailma pitää tiukasti kiinni lavean tien kulkijoistaan. Kristillisyyden tahtomisen Jumala vaikuttaa (Fil 2:13). Kääntymisen on sanoutumista irti entisestä tiestä. Usko Herraan Jeesukseen. Et voi liian pian tai liian paljon luottaa Raamatun sanaan. Jätä itsesi,

myös puolinaisuutesi, helpon tien rakkautesi, ihmispelkosi ja väsymisesi Jeesukselle. Kaidalla tiellä kannetaan, ja kantaja ei väsy. Älä huolestu, vaikka katu kovenee. Se on merkki siitä, että kaupunki lähenee.

Keijo Rainerma

Rovasti, Suomen Kansanlähetyksen koti- ja ulkomaisen työn johtaja

Talenttimme

Matt. 25: 14-30

10. sunn. helluntaista 20.7.

Vertaus palvelijoille uskotiista talenteista eli leivisköistä lienee tutuimpia Jeesuksen vertauksista. Tutuus johtunee siitä, että usein jokapäiväisissäkin keskusteluissa saatetaan puhua leiviskän hautaamisesta maahan. Silloin leiviskällä tarkoitetaan tavallisesti luonnonlahjoja, joita asianomainen ei hyödynnä siinä määrin kuin olisi toivottavaa.

Vertaus talenteista, joita mies uskoi palvelijoilleen, liittyy kuitenkin Jeesuksen puheissa ennen muuta valvomiseen.

Alun perin leiviskä tai talentti tarkoitti valtavan suurta rahasummaa eli 6000 denaaria eli päiväpalkkaa. Kuudentuhannen päiväpalkan summa ei nykyäänkään aivan vähän ole. Kun Jeesus käytti tuota suurta rahasummaa tarkoittavaa sanaa opettaakseen jotakin olennaista taivasten valtakunnasta ja paluustaan maan päälle, on hyvä pitää mielessä, että talentti on jotakin valtavaa, ihmiselle ulkoapäin annettua eikä missään mielessä hänestä itsestään nousevaa.

Vertaus paljastaa, että palvelijoille uskotut rahat mahdollistivat sen, että he saattoivat toimia isäntänsä asioilla. Ilman niitä he eivät pelkästään omien voimavarojensa turvin olisi kyenneet sellaiseen toimintaan.

Koko Matteuksen evankeliumi päättyy samaan tilanteeseen kuin mistä talenttivertaus alkaa. Ylösnoussut Jeesus on lähtemässä tästä maasta ja uskoo maailmankaikkeuden arvokaimman omaisuuden eli evankeliumin julistamistehtävän seurakunnalleen. Kaikki eivät saaneet samanlaista vastuuta, mutta kaikki vertauksen palvelijat saivat suuren omaisuuden, jolla asioida.

Se tarkoittaa, ettei kukaan Jeesuksen seuraaja voi pitää itseään hyödyttömänä. Jokaisella on hallussaan valtava omaisuus, joka vain odottaa, että sitä käytettäisiin. Evankeliumi Jeesuksesta tekee köyhästäkin rikkaan.

Kaksi palvelijaa ymmärsi saamansa aarteen arvon ja mahdollisuudet. He tarttuivat innolla työhön, ja aarre itse tuotti uutta omaisuutta. Evankeliumi Jeesuksesta saa sellaisen ihmeen aikaan. Siellä, minne se on saapunut, se on synnyttänyt iloa ja rakkautta ihmisiin. Ilo on moninkertaistunut, kun ihmiset ovat saaneet vapautua taakoistaan. Näin vapautuneet ja anteeksiannosta osalliseksi päässeet ihmiset ovat puolestaan jakaneet saamastaan edelleen.

Kolmas palvelija ei iloinnut saamastaan tehtävästä. Hänelle suuri omaisuus toi lisätaakan. Niinpä hän hautasi sen maahan. Näin hänen ei tarvinnut ottaa omaisuuden menettämisen riskiä. Isäntä saisi omansa takaisin.

Talenttivertaus kuvaa aikaa, jolloin Jeesus on muuttanut tästä maasta toiseen palatakseen jälleen. Sinä aikana hän odottaa seurakuntansa asioivan saamallaan aarteella eli vievän evankeliumia eteenpäin.

Vertaus antaa tärkeän opetuksen siitä, mitä valvominen eli elämä Jeesuksen kahden tulemisen välillä, on. Se on Jumalan sanan esillä pitämistä ja evankeliumin kertomista yhä uudelleen ihmisille.

Mutta vertauksessa on niin kuin muissakin Jeesuksen valvomiseen liittyvissä vertauksissa henkilö, joka ei valvo. Valvominen on aktiivista toimintaa Jeesuksen antamalla ja siis ihmisen ulkopuolelta tulleella omaisuudella. Valvomattomuus on sen omaisuuden käyttämättömyyttä ja maahan hautaamista, niin ettei kukaan voisi siihen edes koskea tai vilkaista.

Vertauksen loppu paljastaa eri tavoin toimineiden ihmisten motiivit.

Isännän paluu (eli Jeesuksen toinen tuleminen) merkitsi kahdelle ensimmäiselle palvelijalle ilojuhlan alkamista. He saivat palkan siitä, että olivat laittaneet käyttöön heille uskotun omaisuuden. Palkinnoksi nämä palvelijat saivat entistäkin suuremmat vastualueet. Voisiko rahasumman kasvu vertauksessa viitata siihen, että evankeliumista eläminen auttaa ymmärtämään syvemmin Jumalan salaisuuksia jo tämän elämän aikana?

Valvomattoman palvelijan sanat paljastavat,

että valvomisessa on lopultakin kysymys siitä, mitä ihmisen sydämessä tapahtuu. Kun vertaa kolmannen palvelijan sanoja kahden muun palvelijan sanoihin, huomaa, että ne kaksi muuta palvelijaa sanoivat rahasummasta: niin ja niin monta talenttia sinä minulle annoit. Sen sijaan kolmas palvelija sanoi: ”Minä pelkäsin ja kaivoin talenttisi maahan. Tässä on omasi.”

Kolmas palvelija viittasi koko ajan talenttiin kutsumalla sitä isäntänsä talentiksi. Hän ei pitänyt sitä omanaan. Toiset puhuivat itselleen anetuista tai uskotuista talenteista. Siinä on suuri ero. Toiset omistivat iloisesti itselleen sen, mikä olivat saaneet, yksi pelkäsi koko ajan herransa mahdollisia rangaistustoimia.

Vertaus kuvaa oivallisella tavalla myös ihmisen suhdetta Jumalaan. Sitä voi leimata Jumalaan luottava iloisuus tai sitten pakonomaisuus ja pelko siitä, että tekee virheitä. Valvomattomuus ja vääristynyt asenne Jumalaa kohtaan näyttävät siis kulkevan käsi kädessä. Vertauksen loppu kertoo järkyttävällä tavalla myös siitä, mihin valvomattomuus ja vääristyneet asenteet Jumalasta johtavat ihmisen.

Vertaus päättyy kuvaan kadotustuomiosta, jollaisen Jeesus joutuu kerran lausumaan. Tässä vertauksessa syy kadotustuomion lausumiseen oli ihmisen nurja asenne Jumalaa ja hänen antamaansa aarretta kohtaan. Jumalan sanan halveksunta vie ihmiseltä pelastuksen. Siihen Jeesus viittasikin vertauksen päätteeksi sanomalla: ”Jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on.”

Vastaavat sanat Jeesus oli lausunut kertoessaan seitsemän vertausta taivasten valtakunnasta. Opetuslapset olivat kysyneet, miksi Jeesus puhuu vertauksin, ja hän oli vastannut: ”Jolla on, sille annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on” (Matt 13:12).

Ihminen, joka on ottanut vastaan sanan Jeesuksesta ja siten päässyt tuntemaan totuuden, ymmärtää totuutta yhä enemmän. Mutta se, joka on hylännyt Jumalan Jeesuksessa lähettämän totuuden ja pelastuksen, menettää kaiken. Siksi valvominen tarkoittaa Jeesuksesta kertovasta sanasta elämistä.

Jukka Norvanto

TL, Sanansaattajien radiopastori

Etsikkoajoja

Luuk. 4:23-30

11. sunn. helluntaista 27.7.

Jeesus aloitti julkisen toimintansa kotikaupungistaan Nasaretista. Hän julisti perheensä, tuttavien ja kaikkien kaupunkilaisten läsnä ollessa, että Jesajan kirjan tulevaa Messiasta koskeva profetia on täyttynyt – ”tänään, tässä ja teidän kuultenne.”

Kun on kyseessä etsikkoajo, silloin ei ole puhe siitä, miten kauheata elämä on joissakin suurissa kaupungeissa tai kuinka suuria syntejä ihmiset ovat tehneet joinakin menneinä historian aikoina. Silloin on kyse siitä, mitä on meidän elämämme tässä kaupungissa ja kylässä ja miten me suhtaudumme Kristukseen ja siihen evankeliumiin, jonka välityksellä hän lähestyy meitä.

Etsikkoajo ei nimittäin ole aika, joka koskee toisia, vaan siinä on aina kyse siitä, että Jumala puhuttelee meitä sanallaan. Jumala on se, joka etsii. Ihminen tajuaa tuon Jumalan puhuttelun, joka tulee hänen sanansa välityksellä.

Käsitettä *etsikkoajo* käytetään joskus suomalaisessa kristillisyydessä niin, että sen perusteella jotkut epäilevät Jumalan armoa itseään kohtaan, kun mielestään eivät ole kokeneet sel-laista.

Jeesuksen läsnäolo ja hänen esittämänsä kutsu Jumalan valtakuntaan merkitsivät etsikkoajoa tuolle kaupungille ihmisten subjektiivisista suhtautumisista riippumatta. Edelleenkin Jumala kutsuu sanallaan kaikkia syntisiä evankeliumin vastaanottamiseen, uskoon ja pelastukseen. Armo on koko ajan olemassa, esteet sen vastaanottamiselle piilevät ihmissydämessä.

Tässä suurenmoisessa tilanteessa Jeesus julisti alkanutta armon aikaa. Köyhille julistettiin evankeliumia, sokeille näkönsä saamista, vangituille vapautusta. Mutta huolimatta kaikkein parhaasta kutsujasta ja saarnaajasta sanoma ei mennyt perille. Innostus oli kyllä suuri ja ihmetely, mutta puhuja oli liian tuttu. Alettiin kuiskutella: ”Tämähän on Joosefin poika.”

Ihmisten epäusko voi kuitenkin kääntää heihin kohdistuvan suurenmoisen Jumalan armon heidän vahingokseen. Niinpä tämä lupaavasti alkanut tilaisuus kääntyykin lopulta päinvastaiseksi. Jeesus paljastaa heidän sisimpänsä ja sanoo, että kohta he alkavat vaatia samanlaisia ih-

meitä kuin hän on tehnyt Kapernaumissa. Hän lausuu julki ajatuksen, minkä alkutekstin mukaan pitäisi kuulua: ”Kukaan profeetta ei ole suosittu (*dektós*) omalla maallaan.” Nykyinen raamatunkäännös vastaa vanhaa kansanomais-ta väännöstä Jeesuksen sanoista ja antaa aiheita käsitykseen, ettei profetaan tarvitsisi toimia kotiseudullaan.

Sitten Jeesus sanoo heille nuo profeetalliset sanat, jotka myös paljastavat heidän aikeensa. Jumala on monta kertaa ohittanut valitsemansa kansan ja sen epäuskon tähden lähettänyt palvelijansa muualle. Elia lähetettiin Siidonin maahan. Profeetta Elisa lähetettiin puhdistamaan syyrialainen Naaman, vaikka Israelissa oli paljon spitaalisia.

Tämä Jeesuksen sana saa synagogassa olleen väen raivon valtaan. He ajavat hänet ulos kaupungista tuolle nykyisin ”Alassyöksemisen vuoreksi” kutsutulle jyrkanteelle. Tilanne päättyy lopulta siihen, että Jeesus poistuu kansanjoukon halki paikalta.

Jeesus toimii Vanhan testamentin profeettojen tavoin. Hän saa kaikkien vihat päälleen, mutta samalla he tulevat tuntemaan oman epäuskonsa. Hän ei jää lohduttelemaan noita hurjistuneita massoja vaan jättää heidät syyllisinä omaan olemassaolonsa. Kenties vielä kerran koittaa päivä, jolloin hekin ovat valmiita tulemaan hänen luokseen saamaan syntinsä anteeksi.

Tämä Jeesuksen toiminta voisi olla mallina myös nykyisille pr-kampanjoille kirkossamme. Juhlavuodet ja täsmäiskut voisi suunnata niin, että ne kohdistuisivat siihen, mikä kulloinkin on eniten pielessä keskellämme – avioliiton halveksiminen, kristinuskosta irtautuminen veronmaksajien säilyttämiseksi, tasa-arvon korottaminen rakkauden kaksoiskäskyn tilalle. Myös tyylikäs poistuminen on paikallaan silloin, kun tehdään sellaista, mikä ei ole Jumalan sanan mukaista.

Lasse Marjokorpi

Rovasti, Kemijärven seurakunnan kirkkoherra

Porttojen evankeliumi

Matt. 21:28-32

12. sunn. helluntaista 3.8.

Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Jeesuksen vertaus lähtee liikkeelle tyyppillisestä kansantarinasta. Kenelläpä tuohon aikaan ei olisi ollut ilona ja huolena teini-ikäistä jälkikasvua. Myös Vanhan testamentin lehdistä asetelma oli tuttu. Ajatus kahdesta pojasta herättää heti mielleyhtymän Kainista ja Abelista sekä muista veljek-sistä, joiden kesken jännite on kova. Ääni on usein Jaakobin ääni, mutta kaikki muu onkin vierasta.

Mihin vertaus sijoittuu? Matteus on sijoit-tanut kertomuksen varoituspuheineen keskelle Jeesuksen toiminnan keskipistettä, Jerusalemin tapahtumia. Markukselta tai Luukkaalta sitä ei löydy, joten Matteus on kaikei saanut vertauksen seurakuntansa perimätiedosta. Sisällöltään se sopii täydellisesti muihin Jerusalemin tapah-tumiin.

Jeesus on Jerusalemin puheillaan ja profee-tallisilla teoillaan saattanut kaupungin hämmen-nyksen valtaan. Hän on ratsastanut kaupunkiin eskatologisena rauhanruhtinaana, Sakarjan lupa-usten täyttäjänä. Hän on osoittanut mieltä temp-pelissä ja antanut ymmärtää, että Israel elää vie-lä synneissään. Pakkosiirtolaisuuden ahdistus ei ole ohi, vaikka historiallisesti siitä on jo viisi vuosisataa. Kansa elää yhä hajallaan ja pelastus antaa odottaa itseään. Temppelekin on pelkkä ryövärien luola eli rosvojen piilopaikka. Paran-nusta tulisi tehdä.

Mitä sanottavaa Jeesuksella on tässä tilan-teessa "pojasta", joka lupaa kyllä, mutta ei tee? Israelin kansa on satojen vuosien lankeemuk-sessaan yhä vanhojen profeettojen julistaman tuomion alainen. Se ei tee isänsä tahtoa. Sik-si parannuksen tekijät ja kääntymykseen tulleet portot menevät ennen pappeja ja kirjanoppineita Jumalan armonvaltakuntaan. Eskatologinen pe-lastus tulee kyllä Jeesuksen mukana, mutta val-takuntaan eivät pääse teeskentelijät. Instituutiota pönkittäväällä Israelilla ei ole osuutta eskatologi-sesta pelastuksesta.

Jumala valitsee mitättömän. Hänen armonsa tulee pahoille. Ulkonainen uskonnollinen fasa-di ei hyödytä, jos Vapahtaja sivuutetaan. Juma-lan valtakunta on mielenmuutoksen, *metanoian*,

toisella puolella. Se ei löydy tempeleistä eikä lainoppineiden luentosaleista, vaan Jeesuksen seurasta.

Miten siis koetella itseään? Askeesi ja paas-to eivät auta. Herkästi lupaava ja avulias poika on kyllä valmis lupaillemaan monenlaista, mutta varsinainen työ jää tekemättä. Todellinen kään-tymys on aina armoa. Se on paluuta Jumalan vii-nitarhaan, Jeesuksen luokse. Tämän viinitarhan löytävät vain "portot ja publikaanit".

Siksi suhde Jeesukseen on tärkein. Tämä unohtuu usein uskonnollisuuden rakentajilta. Jos uskonto on humanismia, moraalista puhei-ta tai vastuuta luonnosta ja kolmannesta maail-masta, uskoa leimaa Kainin merkki. Jos uskonto on tunteita ja hurmanhenkisyyttä tai pyrkimystä kaikkien uskontojen yhteyteen ja yleiseen pan-teismiin, se jää Vapahtajan ulkopuolelle.

Evankeliumi palauttaa meitä jatkuvasti Kris-tuksen luokse. Yksi tie. Yksi totuus. Vaikka kuinka suuttuttaisi. Yksi nimi, joka tuo pelas-tuksen. Vaikka ulkokultaiset kuinka syyttäisivät suvaitsevaisuuden puutteesta. Alhaalla. Häpeän keskellä. Temppelein ulkopuolella. Pilkkattuna. Rikki revitty Kristus.

Timo Eskola

Pieni suuri suu

Jaak. 3:2-12

13. sunn. helluntaista 10.8.

Tässä kerrotaan kielen synneistä. Jakeessa 2 puhutaan hairautumisesta. Kreikankielen sanan *ptaioo* voisi kääntää myös esim. 'kompastua' tai 'langeta', jotka voisivat ehkä olla kuvaavampia sanoja. "Seitsemästi vanhurskas lankeaa ja nou-see jälleen" (Sananl. 26:16). Sana on kreikassa preesensissä, mikä voi viitata siihen, että teke-minen on jatkuvaa tai toistuvaa. Kulkiessam-me elämän tiellä me toistuvasti kompastelemme eli lankeamme syntiin, mutta Jumalan armosta saamme tunnustaa syntimme hänelle ja uskoa ne anteeksi.

Sana, joka on jakeessa 2 suomeksi käännetty "hillitsemään", on kreikaksi perusmuodossaan *khalinagoogeo*, jonka merkitys on oikeastaan 'pitää ohjaksista' ja siten myös 'hillitä' ja 'hal-lita'. Seuraavassa jakeessa Jaakobin käyttämä

sana 'suitset' on kreikaksi *khalinos*, joka on siis samaa juurta kuin edellä mainittu sana. Jos siis ihminen kykenee hallitsemaan puheensa, hän "pitää ohjaksia" koko ruumiiseensa, aivan kuten hevosen koko ruumista voidaan hallita siten, että sen suuhun laitetaan suitset. Samoin myös laivaa, joka on erittäin suuri, voidaan ohjata äärimmäisen pienellä peräsimmellä.

Sitten Jaakob alkaa puhua kielestä. Kuten suurta hevosta ohjaavat paljon pienemmät suitset tai suurta laivaa huomattavasti pienempi peräsin, "samoin myös kieli on pieni jäsen ja voi kuitenkin kerskata suurista asioista" (jae 5). Vaikka kieli on pienen pieni jäsen, se voi saada aikaan todella suuria asioita. Jakeen 5 lopussa Jaakob kuvaa, mitä kieli voi saada aikaan: "Katsso, kuinka pieni tuli, ja kuinka suuren metsän se syyttää!" Ei tarvita kuin yksi tulitikku, niin voi syntyä metsäpalo, joka saattaa tuhota satoja, tuhansia ja joskus jopa satojatuhansia hehtaareja metsää. Samoin esimerkiksi pieni huhu tai yksi sana voi saada aikaan tuhoisia seurauksia. Suitset hallitsivat hevosia ja peräsin laivaa, mutta pienen pieni kipinä leviää hallitsemattomasti tuhoten valtavasti metsää.

Kieli on tuli, jonka syyttää helvetin liekit. Se voi saastuttaa koko ruumiimme. "Mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen" (Matt. 15:11b). Vaikka ihminen on voinut kesyttää kaiken luonnon ja kaikki eläimet, omaa kieltään hän ei ole pystynyt kesyttämään. Ei sitä kukaan voikaan kesyttää, sillä "se on levoton ja paha, täynnä kuolettavaa myrkyä" (jae 8).

Kuinka totta tämä kaikki onkaan! Kuinka paljon syntii voikaan saada aikaan yksi pienen pienen ruumiimme jäsen! Kielen avulla ihmisiä esytetään kadottaviin harhaoppeihin. Sen avulla ihmisiä houkutellessaan liittymään mitä hämärimpiin lahkoihin ja johdetaan heitä harhaan. Kieltä käyttäen ihmiset loukkaavat toisiaan. Sen avulla voi jättää ihmiseen haavoja ja vammoja, joita ei koskaan tässä elämässä voi parantaa. Kieltä käyttäen lapsia kiusataan koulussa ja aikuisia työpaikoilla. Sillä solvataan ja ivataan. Sen avulla valehdellaan. Sitä käytetään panetteluun. Silä herjataan Jumalaa. Sitä käyttäen kysytään tänäänkin: Onko Jumala todella sanonut? Se kylvää riitaa ja epäspua. Ihmissuhteet katkeavat. Sitä käytettiin natsi-Saksassa propagandan välineenä. Täynnä kuolettavaa myrkyä!

Me kristityt emme todellakaan ole vapaat tästä kielen kuolettavasta myrkyästä. Sanoohan Jaakob, että kielellä me kiitämme Jumalaa, mutta samalla kielellä me myös kiroamme ihmisiä. Jaakob puhuu tässä siis kristityistä, myös itsestään. Ja kuinka totta onkaan myös tämä! Kuinka usein me kristityt syyllistymmekään kielen synteihin! Panettelemme toisiamme. Juoruamme toisistamme. Käytämme kieltä hengelliseen väkivaltaan. Julistamme kadotustuomioita toisillemme. Herjaamme toisen selän takana ja julkisesti. Annamme toisistamme väärän todistuksen. Rivouksia, kaksimielisyyksiä ja type-riä juttuja kuulee myös usein kristittyjen suista. Sarkasmilla, ivalla ja ironialla loukkaamme toinen toisiamme. Riitelemme turhista asioista ja menemme henkilökohtaisuuksiin. Seurakuntaan syntyy puolueita ja kuppikuntia, kunnes lopulta seurakunnat jakaantuvat.

Mitä Jaakob tähän sanoo? "Näin ei saa olla, veljeni" (jae 10). Voiko samasta lähteestä pulputa makeaa, juomakelpoista ja raikasta vettä ja karvasta, haisevaa, mädäntynyttä ja pilalle mennyttä, juomakelvotonta vettä, joka ei kelpaa muuhun kuin pois heitettäväksi? Näin on kuitenkin meidän kielemme laita. Samalla kielellä me saatamme puhua kauniita sanoja Jumalasta ja lohduttaa toinen toisiamme, ja hetken päästä saattaa suustamme pulputa mitä karvaimpia, haisevimpiä ja mädäntyneimpiä sanoja. Varmasti meillä jokaisella on itsetutkiskelun paikka.

Kun olemme tutkineet itseämme ja huomanneet, kuinka täynnä levottomuutta, pahuutta ja kuolettavaa myrkyä meidän kielemme onkaan, älkäämme kuitenkaan jääkö epätoivoon syntiemme tähden! On nimittäin yksi, "jonka suussa ei petosta ollut" (1. Piet. 2:22). On yksi suu, joka puhuu aina totuudellisesti ja oikein. Kuulkaamme siis, mitä Vapahtajamme Jeesus Kristus meille tänäkin päivänä puhuu! Kristus sanoo meille, että kun me tunnustamme syntimme, niin hän antaa meille syntimme anteeksi (1. Joh. 1:9). Kun kuulet synninpäästön sanat, saat olla varma, että olet saanut itsellesi Jumalan anteeksiantamuksen, sillä "joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut" (Joh. 20:23). Kun olet ehtoollisella nauttinut Kristuksen ruumiin ja veren saat uskoa, ettei sinua kohdeta kadotustuomio, sillä "joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä" (Joh. 6:56), eikä "ole mitään kadotus-

tuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat” (Room. 8:1).

Dani Puolimatka
Teol.yo., Helsinki

Lähimmäinen

Matt. 5:43-48

14. sunn. helluntaista 17.8.

Jeesuksen ajan juutalaisten suusta saattoi kuulua sanonnan: ”Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.” Käskyn alkuosan sisältää 3.Moos. 19:18, mutta jälkiosaa ei ole löydettävissä Raamatusta. Sen vuoksi Jeesus kritisoi tätä ilmausta, sillä se oli jotain, mitä tietyt juutalaisten ryhmitymät olivat lisänneet Jumalan sanan rinnalle. Ulkopuolisista lähteistä näin vahvasti ilmaistuna tämänlaista näkemystä oli löydettävissä ainakin essealaisten lahkon opetuksista, joiden mukaan ”valon lasten” (essealaisten) tulisi alituisesti vihata ”pimeyden lapsia”, joihin luettiin mukaan myös suurin osa tavallisista juutalaisista. Epäsuorasti tämä opetus löytyi muustakin sen ajan juutalaisuudesta. Juutalaisilla oli siihen aikaan väärä ja hyvin poissulkeva käsitys lähimmäisestä: se tarkoitti ainoastaan toisia juutalaisia. Tähän on osittain synnä se, että Jumala käski vanhassa liitossa Israelin lapsia tuhoamaan pakana-maita, mutta kaikki nämä tapahtui vain siksi, että Jumalan tuli rangaista kansakuntien syntejä ja antaa kansalleen tarvittavat alueet. Tämä ei antanut ihmiselle lupaa alkaa vihata vihollistaan tai olla rakastamatta heitä. Sen sijaan esim. San. 25:21: sanoo ”Jos vihاميةhelläsi on nälkä, anna hänelle leipää syödä, ja jos hänellä on jano, anna hänelle vettä juoda” ja San. 24:17: ”Älä iloitse vihاميةhesi langetessa, älköön sydämesi riemuitko hänen suistuessaan kumoon.” Sen vuoksi Jeesus sanoo: ”Rakastakaa vihollisianne”.

Todellisuudessa lähimmäinen tarkoittaa koko ihmiskuntaa ja sisältää myös viholliset. Jotkut rabbit olivat rajanneet lähimmäisen tarkoit-tavan ihmiselle vain niitä, joista tämä itse pitää. Mutta juuri tässä esiintyy ihmisen suurin vihollinen – hänen oma itsekkyytensä. Näiden rabbi-en tulkintoihin kiteytyy tämän maailman tapa hoitaa asiat: ihmisille tehdään hyvää vain, kos-

ka heiltä odotetaan hyvää palkkioksi takaisin (*eros*-rakkaus). Tämä on ihmisen moraalinen suuruus. Kuitenkin Jumala odottaa lapsiltaan paljon suurempaa.

Kristus osoittaa opetuslapsille, mitä rakkauden todella pitäisi olla: pyyteetöntä (*agape*-rakkaus). Jakeessa 44 Jeesus kehottaa kuulijoitaan rukoilemaan vainoojiensa puolesta. Tämä on hyvä esimerkki siitä, miltä vihollisten rakastamisen tulisi näyttää käytännössä. Kristus tuskissaan pyytää Isää antamaan niiden synnit anteeksi, jotka juuri ovat hänen kätensä ja jalkan-sa naulinneet (Luuk. 23:34). Tällaista rakkautta meiltäkin odotetaan, niin käsittämättömältä kuin se kuulostaakin. Siksi Stefanos seurasi Jeesuksen esimerkkiä ja ennen kuolemaansa pyysi Herralta, ettei Herra lukisi kivittäjille näiden syntejä heidän omakseen (Ap t. 7:60).

Siitä huolimatta, ettei suurimman osan meistä tarvitse kohdata samanlaista kohtaloa kuin Stefanos, tulisi meidän rukoilla niiden puolesta, jotka kristittyjä vainoavat tänäkin päivänä. Pyyteetön rakkaus on jotain, mikä rakastaa kohdet-taan antamalla sitä, mikä on rakkauden kohteen suurin tarve. Meidän kohdallamme tämä tarkoittaa, että meidän tulee rukoilla vihollisillemme uskon lahjaa, sillä pelastus on jokaisen vihollisemmekin suurin tarve. Voimme toki rukoilla aineellista apua tai terveyttä, mutta se kaikki on vain ajallista. Haluanhan mieluummin nähdä sairaan ihmisen menevän taivaaseen kuin terveen ihmisen menevän kadotukseen.

Valitettavasti todellisuus vetää ihmiseltä maton alta, jos hän ajattelee kykenevänsä Jeesuksen standardien vaatimaan rakkauteen. Pyyteetön rakkaus on Jumalan lain syvin vaatimus ihmiselle muita ihmisiä kohtaan. Tämän Kristus on puolestamme täyttänyt, mutta se ei tarkoita, ettei näillä Jeesuksen sanoilla olisi kristityille enää mitään käytännön merkitystä. Päinvastoin juuri se, että olemme saaneet syntimme anteeksi, mahdollistaa meille lähimmäisen pyyteettömän rakastamisen ilman pyrkimystä ansaitsemaan pelastusta. Jokainen ihminen on luonnostaan itse-käs, mutta kun ihminen tekee hyvää itsensä ulkopuolisille odottamatta vastapalvelusta, tapahtuu irtautuminen tästä itsekkyydestä. Meidän ei tule tehdä hyvää ihmisille sen perusteella, mitä he ansaitsevat, vaan meidän tulee teoillamme osoittaa Kristuksen hyvyttä. Jos me kaikki saisimme sen mukaan, mitä me ansaitsimme, me

kaikki joutuisimme kadotukseen.

Kristus sanoo jakeessa 47: ”Jos te tervehditte vain ystäväinne...” Tervehtiminen sisälsi siinä ympäristössä enemmän kuin meillä. Siihen kuului rauhan toivottaminen ”shalom” eli rauhalla siunaaminen ja kuulumisten kysyminen. Opetuslapsi, joka sen maan tavalla tervehti jotakuta, oli hänestä kiinnostunut ja vei hänelle varmaan myös evankeliumin. Kreikan tervehtimistä tarkoittava verbi merkitsee tässä toivottamista tervetulleeksi. Se tarkoittaa tervehtiä kohteliaisuudella tai kunnioituksella. Kristus kritisoi senlaista käytöstä, jossa kohteliaisuutta osoitetaan vain läheisille ja ystäville. Meidän ei tulisi pyrkiä vain välttämään niitä, joista emme pidä, vaan osoittamaan heillekin rakkautta, tervehtiä heitä ja olla ennen kaikkea kiinnostuneita siitä, missä he aikovat viettää ikuisuuden.

Kristus sanoo jakeessa 48: ”Olkaa siis te täydelliset, niin kuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.” Meidän standardimme ei ole se, mitä standardeja tämä maailma antaa. Koska kukaan muu ei ole täydellinen kuin Jumala, on meidän kristillisen elämämme standardien oltava Jumalan. Emme pysty kiipeämään pyhyiden tikapuita taivaaseen, vaan meidän tulee heittäytyä Kristuksen armoon. Vaikka Kristus on täyttänyt Jumalan pyhyiden standardit meidän puolestamme, hän kutsuu meitä kuitenkin seuraamaan esimerkkiään ja jakamaan rakkautta sekä läheisille että vihollisille, niin kuin Jumala antaa aurinkonsa paistaa väärille ja vanhurskaille. Meitä kutsutaan rakastamaan myös niitä, jotka eivät rakasta meitä. Seuratkaamme Jumalan mallia, sillä hän on ensin rakastanut meitä, vaikka me emme ole syntiemme tähden sen arvoisia.

Historiassa ihmiset ovat tehneet paljon pahaa Jeesuksen nimessä. Rakkaudettomuutemme raadollisuuden näemme ennen kaikkea ristillä, jossa maailmankaikkeuden Herran kädet me olemme pahuudellamme lävistäneet. Kuninkaamme tuli keskellemme osoittamaan rakkauttaan, mutta tähän ihminen vastasi vihalla ja halveksunnalla. Ehkä suurin syy tähän oli ihmisen oma ylpeys. On helpompaa osoittaa omaa paremmuutta kuin tulla valoon ja myöntää julkisesti oman sielunsa saastaisuus. Ihminen voi tekopyhänä osoittaa Jumalalle tai muille ihmisille omaa vanhurskauttaan teoillaan, mutta motiivi on sisältä mätä, koska siinä ei ole todellista vanhurskautta.

Laki synnyttää vain vihaa ja turhautumista, jos ihminen pyrkii sitä itse täyttämään, eikä häntä silloin motivoi pyyteetön rakkaus vaan pyrkimys miellyttää ja saada jotain itselleen Jumalalta tai muilta ihmisiltä. Tällainen rakkaus on itsekästä ja välineellistä.

Emme koskaan maan päällä kykene siihen pyyteettömyyteen, mitä Jumalan rakkaus on, mutta yrittäkäämme kuin kauttaaltaan tahriintuneet peilit edes hieman heijastaa hänen suloista rakkauttaan.

Juha Virtanen
Teol.yo., Helsinki

Jeesus parantaa sapattina / Kiitollisuus

Joh. 5:1-15

15. sunn. helluntaista 24.8.

Evankeliumitekstin tapahtumat sijoittuvat Betesdan lammikon läheisyyteen Jerusalemiin. Lammikon kerrotaan olevan Lammasportin lähellä eli tempelialueen pohjoispäässä. Uhrieläimet tuotiin tempeliin juuri Lammasportin läpi. Meneillään oli ”eräs” juutalaisten juhla, jota ei tarkemmin mainita. Todennäköisesti kyseessä oli jokin juutalaisten kolmesta suuresta juhlasta. On esitetty oletus, jonka mukaan kyseinen juhla olisi pääsiäinen. Myös lehtimajanjuhla tai helluntai ovat varteenotettavia vaihtoehtoja. Merkittäväksi juhlan selvittämisen tekisi se, että sen avulla Jeesuksen julkisen toiminnan kesto voitaisiin selvemmin arvioida. Aloittihan Jeesus julkisen toimintansa pääsiäisen lähestyessä, ja pääsiäisaikaan hänet myös ristiinnaulittiin. Evankelista on kuitenkin tahtonut jättää tarkan maininnan juhlasta pois, silti hän selittää suhteellisen tarkasti, missä ympäristössä tämä parantaminen tapahtuu. Ilmeisesti evankelista on näin tahtonut kiinnittää huomion Jeesuksen parantavaan toimintaan juuri Betesdan lammikolla. Hän kertoo myös lammikkoa reunustavista pylväshalleista, jotka myös arkeologiset kaivaukset ovat tuoneet esille. Tarkat tiedot lammikosta ja sen ympäristössä olleista pylväshalleista viittaavat evankeliumin tietojen varhaisuuteen, tuhoutuivathan ne maan tasalle roomalaisen hävittäessä Jerusalemin vuonna 70.

Altaan ympäristössä kerrotaan olleen suuri määrä sairaita: sokeita, rampoja ja halvaantuneita. Heitä kaikkia yhdisti yksi asia: heidän sairautensa olivat parantumattomia. Kuitenkin nämä sairaut olivat tulleet tai heidät oli tuotu lammikon äärelle. Lammikon vesi on aika ajoin kuohunut, jonka on katsottu olevan jollain tavalla Jumalan aikaansaannosta ja sairaille parantavaa. Todennäköisesti evankelista ei ole alun perin maininnut enkelistä veden kuohuttajana, vaan se puuttuu vanhimmista käsikirjoituksista. Onkin mahdollista, että se on jälkepäin lisätty, jotta asia tulisi lukijoille ymmärrettävämmäksi. Monen sairaan oli käytännössä mahdotonta päästä lammikolle omin voimin.

Vaikka paikalla oli suuri määrä sairaita, Jeesus valitsee kohdatakseen ja parantaakseen heistä vain yhden. Jostain syystä tämä 38 vuotta sairastanut mies oli Jeesukselle tuttu: teksti kertoo Jeesuksen tienneen hänen sairastaneen jo pitkään. Jeesus kohtaa vuodematolla makaavan miehen yllättävän suoralla kysymyksellä: ”Tahdotko tulla terveeksi?” On aivan varmaa, että mies tahtoiis tervehtyä. Onhan hän tullut juuri sen takia Betesdan lammikon läheisyyteen. Mies ei tiedä, kuka hänelle puhuu, ja kertoo vaikeu-

destaan päästä lammikolle. Kukaan ei ollut häntä auttamassa. Vähintään yhtä yllättävästi kuin Vapahtaja aloitti keskustelun, hän nyt sanoo: ”Nouse, ota vuoteesi ja kävele.” Mies nousi, otti vuoteensa ja käveli. Jeesuksella on jumalallinen valta luoda uutta sanallaan, kuten aikojen alussa Jumala loi kaikkeen sanallaan.

Juutalaiset näkivät parantuneen miehen kantavan vuodettaan, joka oli vastoin sapatin säädöksiä. Mies ei kuitenkaan tiennyt, kuka hänet oli parantanut ja käskenyt häntä ottamaan vuoteensa.

Myöhemmin tervehtynyt mies kohtasi Parantajansa temppelissä. Jeesus sanoi, ettei miehen tule enää tehdä syntiä. Uusi elämä, jonka Jumala Pojassaan syntiselle antaa, kutsuu aina kilvoitteluun. Tämän kohtaamisen jälkeen mies meni ja kertoi juutalaisille, kuka hänet oli parantanut ja käskenyt häntä kantamaan vuodettaan. Hän saattoi hyvin arvata, että tästä Vapahtajan armollisesta parantamisesta sapattina seuraisi Jeesukselle ongelmia.

Samalla tavalla kuin Jeesus paransi tuon pitkään sairastaneen miehen, saa kristitty kuulla Herran parantavat sanat Raamatussa ja pyhissä sakramenteissa. Niiden kautta Vapahtaja hoitaa

Hengelliset syventymispäivät • 28.–31.8.2008
Johanneksen kirkko • Temppeliaukion kirkko • Helsinki

Mukana on Eero Huovinen, AccaBella, Olavi Peltola, Jukka Norvanto, Tommi Kalenius, Marjaana Kotilainen, Jukka Niemelä, Heikki Kärhä, Heikki Nurminen, Juha Vähäsarja, Mikko Goes to Heaven -duo, Timo Junkkaala, Pertti Kallio, Päivi Räsänen, Per-Olof Malk, Pekka Heiskanen, Ilkka Ryttilahti, Mailis Janatuinen, Pekka ja Arja Simojoki, Kirsti Ijäs, Raimo Mäkelä, Pauli Tuohioja, Terhi ja Pentti Smeds ja monia muita.

ihmisen terveeksi synnin, kuoleman ja Saatanan vallasta. Emmekö olisi siis kiitollisia Herrallemme?

Henri Haataja
Teol. yo., Helsinki

Korbanin paluu

1. Jeesuksen luokse tuli kerran opetuslapsia, jotka olivat ryhtyneet toisten opetuslasten johtajiksi.

2. He olivat pahoittaneet mielensä siitä, että kaikki opetuslapset eivät taipuneet yhteisesti sovittuihin säädöksiin, jotka heidän mielestään vastasivat paremmin Jeesuksen opetuksia nykyaikaisessa yhteiskunnassa.

3. He itse olivat tällaisten säädösten tinkimättömiä kannattajia.

4. Itse he eivät koskaan lausuneet mitään sellaista, mikä ei heidän mielestään ollut sopusoinnussa sen kanssa, minkä he kuvittelivat yleisen mielipiteen olevan. Paljon tällaisia asioita heidän piti pohtia.

5. He kysyivät Jeesukselta: ”Miksi kaikki opetuslapsesi eivät taivu meidän kannallemme, vaan vetoavat sinun opetuksiisi ja omaantuntoonsa?”

6. Jeesus vastasi heille: ”Voi teitä, mielihopekyselyjen orjat! Oikein on Jesaja teistä ennustanut. Onhan kirjoitettu: ”Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta sen sydän on minusta kaukana.

Perussanomien uutuuksia

Risto Santala - KENEN TE SANOTTE MINUN OLEVAN
Kansainvälisesti tunnustetun juutalaisuuden tuntijan odotettu pääteos antaa perspektiiviä Israelin valtion juhlavuoteen. Santala vertailee juutalaisten ja kristittyjen käsityksiä Jeesuksesta. 24 e

Mailis Janatuinen JA HERRA OTTI
Miksi maailmassa on pahuutta? Miksi Jumala sallii kärsimyksen? Kärsimyksen ongelman kanssa koko elämänsä ajan painiskellut raamattuopettaja kirjoitti uudistetun laitoksen Jobin elämää käsittelevästä suosikkiteoksesta. 19 €

Esko Piironen - Jan Wiklund PAPPI VAI LÄÄKÄRI?
Kenen luokse menemme kipuihin? Pappi Esko Piironen ja lääkäri Jan Wiklund korostavat ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia. 22 €

Tormod Engelsen VAPAAKSI PAHOLAISEN VALLASTA
Norjalainen teologian tohtori kuvaa, kuinka lähetyskentiltä tuttu pahojen henkien todellisuus on tullut vaarallisen tutuksi myös Pohjoismaissa. 10 €

Tilaukset: (09) 5123 9120
perussanoma@sro.fi www.perussanoma.fi